

Nadere onderbouwing verzoek integriteitsonderzoek naar aanleiding van brief burgemeester Hessels d.d . 14 november 2024

Casus Ruimte voor ruimte woningen Baakhoven

Onze fractie is met name het afgelopen jaar, maar ook al daarvoor diverse malen benaderd door de bewoners van het gehucht Baakhoven bij monde van hun woordvoerder [REDACTED] om op de hoogte gesteld te worden van hun ongerustheid met betrekking tot de voorgenomen bouw van toen nog 6 woningen in de onmiddellijke nabijheid van het gehucht. Naast een aantal grote inhoudelijke bezwaren, werden ook zorgen geuit over en vraagtekens gezet bij de rol van raadslid Julien Penders, zijnde zoon van de grondeigenaar waarop de betreffende woningen zouden worden gerealiseerd en van wethouder en CDA-partijgenoot Peter Pustjens. Er zou in dit geval sprake kunnen zijn van voorkennis of (de schijn van) belangenverstrengeling. Tevens wordt door de bewoners mededeling gedaan van ongepaste handelingen en uitspraken van beide personen. Op bovenstaande aspecten gaan wij hierna meer concreet in.

Voorkennis of (schijn van)belangenverstrengeling

Het is in dit verband erg relevant te weten wanneer voor de eerste keer de casus Baakhoven in het kader van Ruimte voor Ruimte concreet aan de orde is geweest in overleg tussen gemeente en provincie Limburg. In de subsidiebeschikking d.d. 29 november 2021 van de provincie Limburg inzake het centrumplan Echt wordt deze casus reeds met naam en toenaam genoemd. De eerste contacten moeten dus al van veel eerder dateren.

Op 15 juni 2021 komt in het college aan de orde een voorstel "Subsidieaanvraag Nadere subsidieregels Kwaliteit Limburgse Centra". Dit collegevoorstel borduurt voort op het in maart 2020 gedane voorstel aan de Provincie om versneld 200 woningen te realiseren, waarna op 18 december 2020 de 1^e Samenwerkingsagenda KLC is ondertekend. Concretisering zou een half jaar later plaatsvinden; hetgeen op 15 juni 2021 in het college wordt behandeld. In deze concretisering worden vele prestatieafspraken gemaakt, o.a. over minimaal 19 Ruimte voor Ruimte kavels in de gemeente. In het aanvraagformulier worden op blz. 3 voor het eerst locaties genoemd, o.a.

"Baakhoven-Susteren: betreft 6 kavels. Overeenkomst tussen Ruimte voor ruimte en grondeigenaar is in een afrondend stadium. Principe-medewerking door gemeente verleend".

Onderzocht zou moeten worden waarop de principe-medewerking van de gemeente is gebaseerd; een college-besluit?

Wanneer de eerste contacten tussen gemeente en Provincie zijn ontstaan is daarom relevant omdat in diezelfde periode volgens de bewoners van Baakhoven en diverse directe familieleden (ooms) van raadslid Penders een verdeling van landbouwgronden binnen de familie Penders heeft plaatsgevonden. Daarbij zijn de gronden waarop de woningbouw was gepland, op diens uitdrukkelijk verzoek toebedeeld aan de huidige eigenaar. Officieel was er toen niks bekend over potentiële Ruimte voor Ruimtelocaties. Officieus klaarblijkelijk wel. Daarmee is de mogelijkheid aanwezig dat er sprake is van voorkennis. Belangrijk is derhalve te weten vanaf wanneer en door wie formeel en informeel namens de gemeente contact is geweest met de provincie Limburg en het bureau Ruimte voor Ruimte. Deze gegevens en het bijbehorende tijdsplan dienen gelegd te worden naast dat van de grondverdeling binnen de familie Penders

Door de bewoners wordt aangegeven dat met name wethouder Pustjens hier een zeer prominente rol in heeft gespeeld. Op zich hoeft dat niet vreemd te zijn vanuit zijn rol en functie als wethouder Volkshuisvesting, maar dat wordt natuurlijk anders als hier mogelijke privébelangen van een raadslid en partijgenoot in het geding kunnen zijn. Overigens is deze kwestie op 5 juli 2022 al tweemaal door onze fractie aan de orde gesteld tijdens de raadsvergadering en een daaropvolgend gesprek met de burgemeester en onder meer de wethouders Pustjens en Meuwissen. Toen is aangegeven dat er absoluut geen sprake was van bouwplannen in Baakhoven. Vreemd, gezien de eerder genoemde subsidiebeschikking van de provincie Limburg d.d. 29 november 2021, waarin deze als expliciete voorwaarde worden genoemd en bovendien reeds overeenstemming zou zijn bereikt met de eigenaar. Geconcludeerd kan worden dat de eerste contacten dus al van ver hiervoor moeten zijn en in het gesprek van 5 juli door de gemeentelijke vertegenwoordigers niet de waarheid is gesproken.

In deze casus wordt door de betrokken bewoners uit Baakhoven verder ook regelmatig de naam van een (oud)notaris genoemd, die nauwe banden zou hebben met de lokale CDA-afdeling Echt-Susteren. Gesproken wordt van een mogelijk discutabele rol bij zowel het Ruimte voor Ruimtetraject als bij de verdeling van de landbouwgronden bij de familie Penders. In beide gevallen zou hij als adviseur zijn opgetreden en bovendien zou hij mogelijk een eigen belang hebben als eigenaar van een andere potentiële bouwlocatie, waarover nog steeds discussie is met de gemeente Echt-Susteren. Het zou een kavel aan de Louerstraat te Susteren betreffen.

Ongepaste handelingen en uitspraken

In gesprekken met de bewoners van Baakhoven is verder diverse malen aangegeven dat, toen duidelijk werd dat de voorgenomen bouwplannen op stevig verzet vanuit het gehucht konden rekenen, zowel door raadslid Penders als door wethouder Pustjens aan individuele bewoners aangeboden is ook op hun percelen bouw mogelijkheden te creëren. Uiteraard in ruil voor het laten vervallen van de bedenkingen tegen het bouwplan van de fam. Penders. Dit heeft voor veel onrust, commotie maar ook verdriet binnen de gemeenschap Baakhoven gezorgd. Uiteindelijk is men niet op deze aanbiedingen ingegaan en is er duidelijk stelling tegen de voorgenomen bouwplannen genomen. Gelukkig zijn de betreffende bouwplannen onlangs definitief van tafel verdwenen, maar bij de bewoners van Baakhoven overheerst nog steeds ongeloof, verontwaardiging en woede over het “spel” dat met name raadslid Penders en wethouders Pustjens geprobeerd hebben te spelen. Wij raden dan ook dringend aan contact op te nemen met [REDACTED] voornoemd.

Rol burgemeester

Fractie Lijst Samenwerking is van mening dat de burgemeester een veel actievere rol had kunnen en moeten nemen. De burgemeester is al zeker sinds juli 2022 bekend met mogelijke onregelmatigheden in de casus Baakhoven, maar wellicht al veel eerder gezien de overeenkomsten met de Provincie en collegebesluiten in deze. Welke acties zijn er gedurende het gehele traject, vanaf de eerste ontwikkelingen rondom de Ruimte voor Ruimte kavels in Baakhoven tot aan het definitief verdwijnen van deze plannen onlangs, door de burgemeester ondernomen om de (schijn van) belangenverstrengeling, onwetmatig handelen of bewaren van de integriteit te onderzoeken of te controleren?

De burgemeester zegt in persoonlijke gesprekken en in raadsvergaderingen als verweer dat hij regelmatig en vaak bestuurder (s) heeft aangesproken op gedrag en uitspraken. Welke gedrag en welke uitspraken jegens welke bestuurder betreft dat dan. Naar aanleiding van welke gelegenheid is dit dan gebeurd? Tevens geeft hij aan dat onze gemeente geen officieel integriteitsprotocol kent. En dat hij wel voornemens is dit binnenkort te laten vaststellen. Wat is de reden dat de gemeente Echt-Susteren dit nog niet heeft? Waarom wordt dit nu wel in een keer opgepakt? Wanneer is de burgemeester tot het besef en inzicht gekomen dat een dergelijk protocol eigenlijk niet mag ontbreken? Wat is de concrete aanleiding hiertoe?

Declaratie fractievergoedingen

Fractie Lijst Samenwerking is en blijft van mening dat, hoewel dit afgelopen raadsvergadering formeel juridisch mogelijk correct zal zijn besloten, het alsnog toekennen van de fractievergoeding aan het CDA over het jaar 2023 om diverse redenen verwerpelijk is. De van toepassing zijnde gemeentelijke verordening Fractieondersteuning is volstrekt helder en laat niets aan duidelijkheid te wensen over. Eigenlijk had terugbetaling ook al over de twee voorgaande jaren moeten plaats vinden. Ook toen is door de fractie van het CDA telkenmale niet voldaan aan de gestelde declaratievereisten.

In het geding is de geloofwaardigheid en de voorbeeldfunctie van de gemeenteraad. Burgers of partijen die in een rechtsgeding een dag te laat zijn met het indienen van bezwaren of zienswijzen worden zonder pardon niet ontvankelijk verklaard, zeer bijzondere omstandigheden daargelaten. Ditzelfde geldt voor verenigingen of instanties die een dag te laat zijn met het aanvragen van subsidies c.a. of gevraagde gegevens in onvoldoende mate aanleveren.

In dit verband kan de vraag worden gesteld of er geen sprake is van precedentwerking of rechtsongelijkheid?

Onderzocht zou in dit kader moeten worden of er de afgelopen 3 jaar door de gemeente subsidies of anderszins financiële tegemoetkomingen geweigerd zijn aan verenigingen of instanties wegens termijnoverschrijding of op basis van andere formele gronden?

Zo ja, welke en hoeveel zijn er dat en is er in dat geval geen (formele) plicht ontstaan tot het alsnog uitbetalen van deze financiële tegemoetkomingen of subsidies?

Is de gemeenteraad, zo er geen formele plicht zou bestaan, dan wel op morele gronden in deze gevallen bereid tot een soepele opstelling en alsnog uitbetaling?

Rol burgemeester

De burgemeester geeft aan dat hij degene is geweest die uiteindelijk de juridische omissie in de verordening fractieondersteuning Echt-Susteren heeft ontdekt. Wat is de aanleiding hiertoe geweest. Volgens onze fractie is dat enkel en alleen het gevolg van het verzoek in het kader van de wet open overheid en in de functie als raadslid van ons fractielid de heer Verheesen om volledige informatie en openheid te krijgen met betrekking tot de ingediende stukken en de daarover gevoerde correspondentie met betrekking tot de vergoedingen fractieondersteuning 2023.

De fractie van Lijst Samenwerking vraagt zich af hoe de burgemeester met zijn grote juridische kennis in bijzonder op het gebied van gemeenterecht in heeft kunnen stemmen met een overduidelijke foutieve gemeentelijke verordening en waarom hij niet eerder tot de conclusie en het inzicht is gekomen dat de betreffende verordening niet correct is? Heeft dit te maken met de huidige ervaren bestuurscultuur binnen de coalitie om zoveel mogelijk besluitvorming buiten de openbaarheid te doen plaatsvinden?

Waarom heeft de burgemeester geaccepteerd dat het presidium tot 3 keer toe in afwijking van het voorstel van de griffie goedkeuring gaf aan de declaratie van het CDA in strijd met de regels van de betreffende verordening? Het advies van de griffie liet niets aan duidelijkheid te wensen over. Wat is de reden dat de burgemeester niet onverkort achter dit advies is blijven staan en uiteindelijk iedere keer met (de meerderheid van) het presidium is mee gegaan?

Echt-Susteren, 25 november 2024
Fractie Lijst Samenwerking